

A „reformkor” és előzményei

A magyar „jakobinus” mozgalom, a napoleoni háborúk és a nemzeti ébredés kora

II. József halála után

- II. Lipót (1790-1792)
- Összehívják az országgyűlést
- II. Lipót próbált engedményeket tenni a magyar nemességnek
- 1792 – II. Lipót halála, új uralkodó (fia): I. Ferenc – nem egyezkedik a magyar rendekkel – abszolutista uralkodás
- I. Ferenc gondolkodását és uralkodását meghatározták az 1789-ben kezdődő franciaországi események: az **ancien régime véres bukása**, valamint az 1792 után eluralkodó terror **rettegéssel és gyanakvással** töltötte el az uralkodót, ezért országlása idején a legkisebb **változásokat is mereven ellenezte.**

A magyar „jakobinus” mozgalom

- **1795 – a magyar „jakobinusok”** szervezkedése (összeesküvés), személyiségek: **Martinovics Ignác**, Sigray Jakab, Hajnóczy József, Szentmarjay Ferenc, Kazinczy Ferenc, Verseghy Ferenc...
- nemesi szervezkedés **Magyarország megreformálására** (az uralkodó megkerülésével)
- Az összeesküvést leleplezték (felfedték) és a résztvevőket elítélték, sokukat lefejezték a budai vár mögötti „vérmezőn” 1795 május 20-án
- Utána **politikai csend**, a reformok háttérbe szorultak

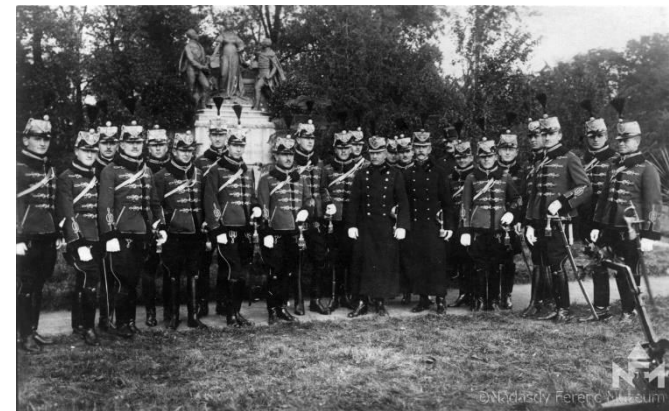
Martinovics Ignác portréja –
lefejezése után

Emlékmű a „vérmezőn”

A 18. század vége és 19. század eleje

- **Nyelvújítási mozgalom** (Kazinczy Ferenc, Baróti Szabó Dávid, ...)
- A nagybirtokos nemesség próbált tenni az országért – felajánlások, alapítások...
- **Gróf Széchényi Ferenc felajánlja** könyv és tárgyi tört. emlékek gyűjteményét a magyar nemzetnek – Magyar Nemzeti Múzeum + Országos Széchényi Könyvtár alapítása, **1802. november 25.** (Bibliotheca Hungarica Széchényiano-Regnicolaris)
- **Ludovika akadémia**, 1808, tisztképző katonai akadémia, Buda (I. Ferenc támogatta, nevét felesége után – Mária Ludovika után kapta)

A napóleoni háborúk 1799-1815 alatt

- M.O.-n a társadalomban és a gazdaságban egy **termelési konjunktúra**
- Több termelés – a **hadsereg és a katonaság ellátási igényei** miatt (gabona, élelem, zab, széna, ágyúkhoz-tölgyfa és vas)
- A hadszínterek M.O.-n kívül, de támogatni kellett a Habsburg birodalmat (termény, pénz, újonc katonák)

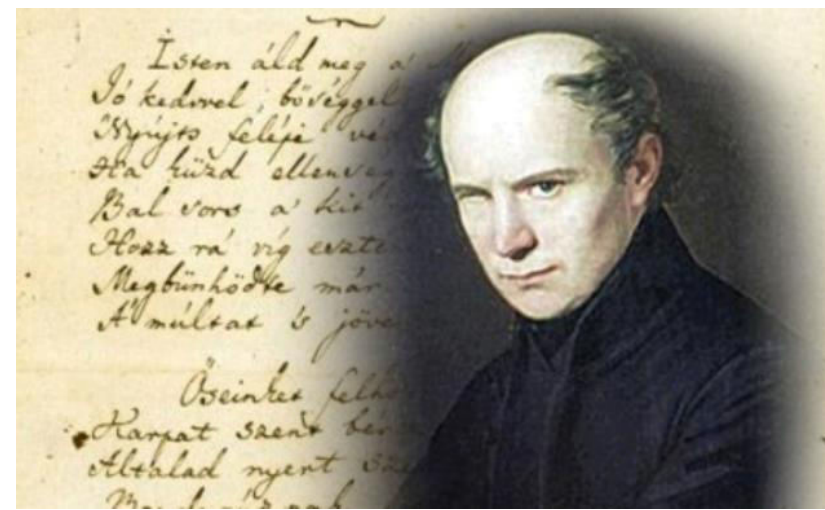
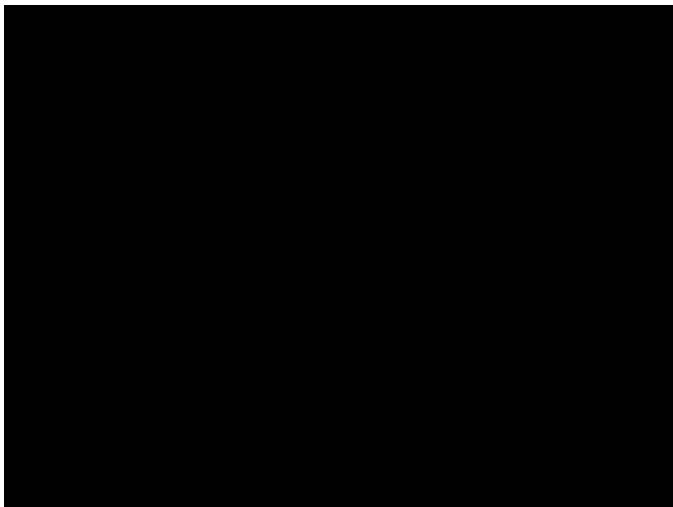
A napóleoni háborúk 1799-1815 alatt

- Utolsó nemesi felkelés M.O.-n
- **győri csata – 1809. június 14.**
- Nemesi felkelő sereg k.b. 16 000, Napoleon serege k.b. 50 000

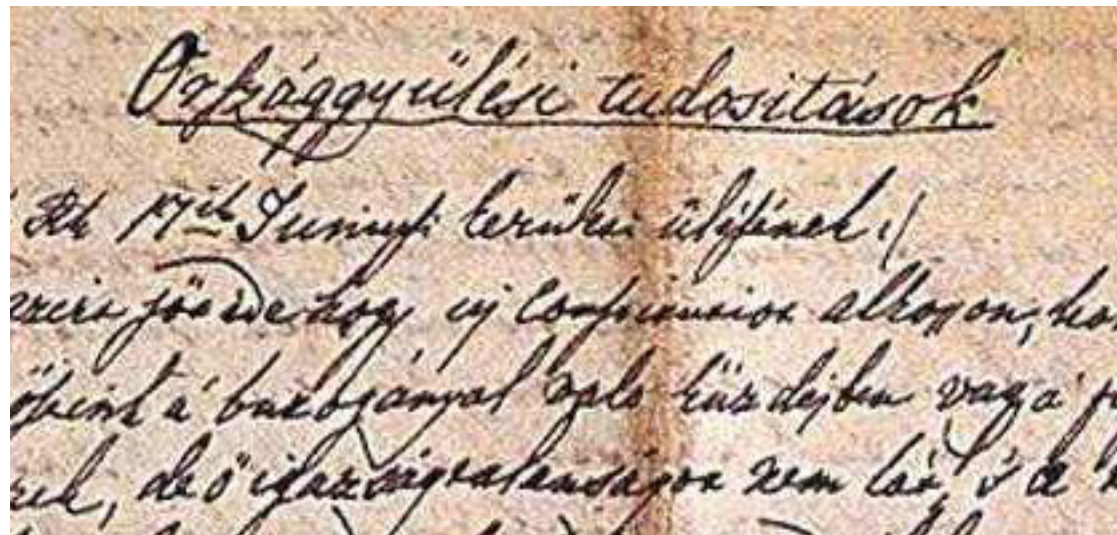
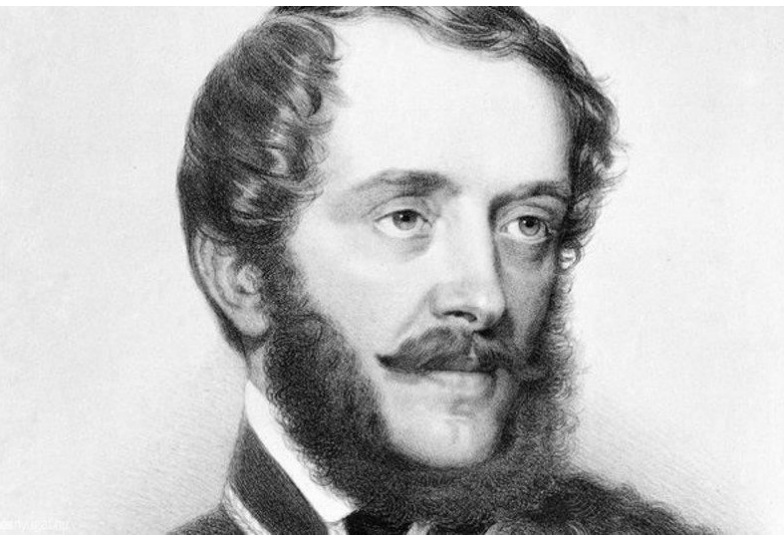
A napoleoni háborúk után

- A Habsburg birodalom gyakorlati irányítója
Metternich kancellár
- Célja: a politikai mozgalmak elfojtása
- A nemesség újabb mozgalma a törvénytelen adóztatás és törvénytelen újoncoztatás ellen
- 1823. január 22., Szatmárcseke
- Kölcsey Ferenc, **Himnusz**
- 1825 – I. Ferenc összehívja az országgyűlést

A pozsonyi országgyűlések

- 1825-től három évente újra országgyűlések - **POZSONYBAN**, a politikai élet alapja a vármegyék (a megye választotta a nemesek követeit az országgyűlésbe), 52 vármegye
- Az országgyűlés 2 házas (alsó ház, felső ház), 1608-tól külön tárgyaltak az ország főnemesei, főméltóságai és főpapjai (felső ház, felső tábla vagy főrendi ház), és külön a választott OGY képviselők – a vármegyék küldöttei (alsó ház)
- Kossuth Lajos – **országgyűlési tudósítások** (kézirat)

A reformkori ellenállás formái

- 1837-ben Kossuth Lajost az „országgyűlési tudósítások” miatt bebörtönzik
- Báró Wesselényi Miklós – szintén naplót készít az országgyűlési beszédekről – 3 év börtönt kap érte
- „Adjunk hálát az istennek, hogy tettünk annyit, miszerint üldözésre érdemesnek tartanak.” – Kossuth levele Wesselényihez

Wesselényi – az árvízi hajós

A pozsonyi országgyűlések

- Az OGY minimális programja – helyreállítani a redni alkotmányt
- **Gróf Széchenyi István** beszéde az OGY felső tábláján – magyarul
- **1825. november 3.** – az Magyar tudós társaság, később akadémia (MTA) alapítása (Széchenyi István felajánlja 1 évi jövedelmét az alapításhoz)

- Széchenyi István naplójából (1825. november 3.): „*A kerületi ülésen beszéltem. Minden honfitársamat ellenséggemmé tettem.*”
- 1830-tól „reformországgyűlések”

KÖSZÖNÖM A FIGYELMET! :)